

Veelbelovende doorontwikkeling van Heicom-mix

Onderzoek op The Dutch wijst op 30% hoger drainerend vermogen

Greens die in de zomerperiode beter vocht vasthouden en tegelijkertijd in de winter tijdens vochtige omstandigheden droger blijven. Daarvan droomt toch elke greenkeeper? Volgens een productvergelijking op The Dutch maakt de doorontwikkelde Heicom 12-20 dit mogelijk. Voor de aanleg van een nieuwe nursery green op The Dutch werd de helft van de green opgebouwd met een 'traditioneel' Heicom 85/15-mengsel. In de andere helft van de nursery green werd een 85/15-mengsel toegepast waarvan de organische fractie voor de helft uit kokosvezels bestaat en voor de andere helft uit veen en Heicom 12-20. Dit organisch product wordt Topmix genoemd.

Auteur: Broer de Boer

Heicom BV, totaalleverancier van bodemverbeterende producten uit Oldebroek, werkt al jaren aan de verbetering van de Heicom 12-20 door toepassing van nieuwe technieken tijdens het bewerken van heidecompost. Dat resulteerde al in een beter drainerend vermogen en een hoger CEC-gehalte. Na een aantal laboratoriumtesten van de nieuwe golfmix, een 80/20-mengsel, bij European Turfgrass Laboratories (ETL) in Schotland, leek de nieuwe samenstelling veelbelovend. Begin mei 2011 werd in samenwerking met The Dutch in de persoon van Niall Richardson gestart met het aanleggen van een nursery green van circa 700 m². In het geval van The Dutch werd deze aangelegd met de Topgreenmix (zoals Heicom het dressingmengsel Topmix/zand noemt, red.) en voor de andere helft met de normale mix. In beide gevallen werd gebruik gemaakt van hetzelfde, speciaal samengesteld mengsel van verschillende zandfracties, gebaseerd op de normen die gelden voor de aanleg van USGA-greens.

Beoordelen

Gedurende de zomer- en herfstperiode in 2011 werd het vochtgehalte gemeten op de nursery green. Het vochtgehalte van de bodem bleek in de drogere periode op het gedeelte met het nieuwe product 0,5 % hoger te liggen dan waar het traditionele product was toegepast. Na een regenperiode werd de nursery in december 2011 diepgaander onderzocht. Marcel Straatman van Heicom: "Visueel was er op dat moment al een goed verschil in kleur te ontdekken. De zijde van de green waarin het nieuwe product verwerkt is, was frisser en groener van kleur. Ook was er een aanzienlijk verschil in vochtgehalte in de top laag. In het deel waarin het nieuwe product verwerkt is, was het vochtgehalte door de gehele top laag 2% lager, terwijl dit in de zomer juist 0,5% hoger was." Het drainerende vermogen van de innovatie was circa 30 % hoger (50 mm in 3 minuten) dan van het oude Heicom-product. Daarnaast beoordeelde Niall Richardson, golf course super-

Marcel Straatman is ingenomen met het resultaat van het nieuwe product.

intendent van The Dutch, de beworteling in december 2011 als aanzienlijk beter en vitaler. Heicom presenteerde dan ook trots de resultaten tijdens de vakbeurs in Hardenberg, begin 2012.

Laboratoriumbeoordeling

	Golfmix 80-20 280-300	Topgreenmix 80-20 280-300 nieuw
Drainage mm/uur	235	376
Poriënvolume%	45	46
Waterbuffer%	18,7	19,8
pH	5,3	5,2
Organische stof	2,2	1,7
C.E.C.	1,3	0,9

Tabel 1 Testresultaten European Turfgrass Laboratories (ETL)

Praktijkbeoordeling

	Heicom 85-15 Topgreenmix	Heicom 85-15 normaal	verschil in %
Vochtgehalte droge periode	10,5 %	10%	5 % +
Vochtgehalte natte periode 0-3 cm	2 %	4%	50% -
Vochtgehalte natte periode 20-25 cm	12%	14%	6% -
Drainage in mm per 3 minuten	50 mm	38 mm	30 % +
Visuele beoordeling gras	frisse kleur	normaal	
Visuele beoordeling beworteling	zeer vitaal	normaal	20%+

Tabel 2: Testresultaten in de praktijk op The Dutch

Niall laat zien dat de core bestaande uit Topgreenmix (rechts) lichter van kleur is dat de wortelpruik ervan een groter volume heeft.

85/15-toepassing

En omdat The Dutch enthousiast bleef over de prestaties van de nieuwe Heicom Topgreenmix, mocht een bezoek van vakblad Greenkeeper aan hoofdgreenkeeper Niall Richardson van The Dutch en zijn nursery niet uitblijven. Tijdens een uitdrogingstest, dit jaar, bleek de Topgreenmix geen droogteplekken te vertonen, terwijl op de zijde van de nursery green waar de 85-15-golfmix was toegepast wel een aantal droogteplekken viel waar te nemen, volgens Niall Richardson en Marcel Straatman.

Denkbeeldige lijn

Niall Richardson toont zeer enthousiast zijn nursery green waar de proef met de twee producten loopt. Een green die in zijn geheel overal een gelijke behandeling krijgt, inclusief de regelmatige zanddressings zoals ze dat op The Dutch gewoon zijn. Eigenlijk loopt er een dus een denkbeeldige lijn midden over de nursery green. Aan de ene kant van die lijn heeft het gras op prachtige kortgemaaide struisgrasgreen duidelijk een iets frissere groene kleur. Niall wijst op het gedeelte van de green waar de normale 85/15.

Het gaat om enkele plekken die last hebben van *take all*, zoals hij dat noemt, ontginningsziekte. "In het gedeelte waar het nieuwe mengsel ligt, heb ik dat nog niet gezien; het gras daar is vitaler, en ook een uitdrogingstest heeft het beter doorstaan. Toen vorig jaar na het groeiseizoen de maaifrequentie omlaag ging, kon je nog duidelijker het verschil zien en het was opvallend dat het gras zich sneller ontwikkelde."

Kluitien bekijken

Om het bewijs te leveren, gaat Niall met de holesteker aan de slag. Eerst steekt hij een hole in het gedeelte van de green dat aangelegd is met het nieuwe mengsel. En, zoals Niall in zijn kantoor al vertelde, dat de beworteling doorgaat tot 30 cm onder het maaiveld, daaraan valt niet te twijfelen. Aan ruim anderhalf jaar zanddressings is ook duidelijk te zien dat er van vervilting geen sprake is op deze green. De zandkluit schudt Niall heel voorzichtig uit. En wat resteert is een prachtige wortelpruik. Dat doet hij ook met een core, gestoken met de holesteker in het andere gedeelte van de nursery green. En natuurlijk komen de twee cores uitgeschud en wel naast elkaar te liggen. Aan het aantal zwarte vlekje in de core is duidelijk te zien dat het aandeel compost hierin tweemaal zo hoog is als in het nieuwe product, de Topgreenmix. Het commentaar van de vakman: "Recentelijk hebben we hier 30 mm regen gehad, maar ik zie de volgende verschillen. De kluit van het nieuwe mengsel is veel lichter van kleur. Voor mij is dat een teken dat de bodem daar droger is, maar ook dat er meer lucht in de bodem aanwezig is. Bovendien zijn de wortels lichter van kleur; dat duidt voor mij op gezondere wortels. Dat kun je ook zien aan het volume van de wortelpruik, dat bij de greenopbouw waar de Topgreenmix verwerkt is, veel groter is." De wortellengte lijkt overigens in beide gevallen even groot, "maar dat heeft alles te maken met de werkdiepte van de holesteker", verduidelijkt Niall. Niall zegt overtuigd te zijn van de waarde van het nieuwe product voor de aanleg van nieuwe greens, en overweegt zelfs om het als dressingmateriaal te gaan gebruiken in de toekomst, alhoewel hij thans op alle greens op The Dutch de topdressings puur met zand uitvoert. Niall benadrukt dat, ondanks de veelbelovende resultaten, het nog te vroeg is om te spreken van een wetenschappelijk onderbouw experiment.